

OKRĘGOWA IZBA PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH z siedzibą w Rzeszowie

DISTRICT CHAMBER OF NURSES AND MIDWIVES

35-083 Rzeszów, ul. Rymanowska 3, tel. (17) 77 88 483, kom. 608 340 558
www.oipip.rzeszow.pl e-mail: biuro@oipip.rzeszow.pl

Stanowisko nr 54 Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie z dnia 15 grudnia 2022 roku

w sprawie poparcia pielęgniarek i położnych z Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ropczycach

Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie po raz kolejny wyraża pełne poparcie dla działań podejmowanych przez pielęgniarki i położne z Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ropczycach w związku z realizacją przepisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 roku o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2139, dalej jako ustawa ws najniższego wynagrodzenia).

Krytycznie należy ocenić politykę kadrową podmiotu leczniczego, który odmawiając pielęgniarkom i położnym, posiadającym tytuł magistra i specjalizację, zaliczenia ich do 2 grupy zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 roku o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 26 maja 2022 roku o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2022 r. poz. 1352, dalej jako ustawa nowelizująca z 2022 roku), zmusza je do występowania na drogę postępowania sądowego.

Takie postępowanie Pracodawcy jest o tyle niezrozumiałe i wręcz bulwersujące, że do dnia 30 czerwca 2022 roku Pracodawca ustalał wynagrodzenie takich pracowników, przy uwzględnieniu współczynnika pracy właściwego dla pielęgniarki, czy położnej z tytułem magistra i specjalizacją, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 maja 2021 roku o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1104, dalej jako ustawa nowelizująca z 2021 roku).

Zgodnie z przepisami ustawy nowelizującej z 2021 roku pielęgniarka czy położna z tytułem zawodowym magister pielęgniarstwa albo położna z tytułem zawodowym magister położnictwa, która uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, zaliczona została do grupy 7 załącznika do ustawy ze współczynnikiem pracy wynoszącym 1,06. Kwota najniższego wynagrodzenia zasadniczego dla tej grupy od lipca 2021 roku wynosił 5477,52 zł.

Wprowadzie przepisy ustawy nowelizującej z 2021 roku nie wprowadzały wymogu określania w umowach o pracę właściwej dla danego pracownika grupy zawodowej, jednak przyporządkowanie konkretnej pielęgniarki i położnej do grupy zawodowej, zgodnie z załącznikiem do wskazanej powyżej ustawy nastąpiło już w 2021 roku, co wynikało w szczególności z przepisów rozporządzenia Ministra

Zdrowia z dnia 5 lipca 2021 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1235).

Zdecydowano wówczas, że środki finansowe na wypłaty pielęgniarek i położnych będą przekazywane poszczególnym podmiotom, które mają zawarty kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia, przy pomocy "współczynnika korygującego". Wysokość tego współczynnika zależała od różnicy pomiędzy obowiązującym wówczas wynagrodzeniem zasadniczym danej pielęgniarki lub położnej, a najniższym wynagrodzeniem zasadniczym ustalonym na podstawie ustawy o najniższym wynagrodzeniu określonym dla tej pielęgniarki lub położnej.

Przekazanie przez NFZ odpowiednich środków finansowych na daną pielęgniarkę i położną, wymagało podania przez pracodawców do Funduszu wykazu pielęgniarek i położnych wraz z przypisaną im grupą. Wobec powyższego pracodawca musiał przekazać do NFZ następujące dane pielęgniarki i położnej:

- a) imię, nazwisko
- b) numer PESEL,
- c) numer prawa wykonywania zawodu,
- d) przyporządkowanie do grupy zawodowej według kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku, o której mowa w załączniku do ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego,
- e) stanowisko pracy,
- f) wymiar etatu, w ramach którego udziela lub uczestniczy w udzielaniu świadczeń w danej umowie.

Zatem konkretna pielęgniarka i położna miała uzasadnioną podstawę do przyjęcia, że ustalona z pracodawcą wysokość wynagrodzenia zasadniczego odpowiadająca kwocie 5477,52 zł oznaczała zaliczenie do grupy 7 załącznika do ustawy nowelizującej z 2021 roku ze współczynnikiem pracy wynoszącym 1,06, właściwej dla pielęgniarki i położnej z tytułem magistra oraz specjalizacją.

Ustawa nowelizująca z 2022 roku nie tylko zmieniła wysokość współczynników pracy dla poszczególnych grup zawodowych, ale wprowadziła do ustawy ws najniższego wynagrodzenia wymóg, zgodnie z którym od dnia 1 lipca 2022 r. w umowie o pracę pracowników wykonujących zawód medyczny [...] wskazuje się, do której grupy zawodowej określonej w załączniku do ustawy jest zaliczone zajmowane przez pracownika stanowisko pracy. W ustawie nowelizującej z 2022 roku przewidziano również, że strony umowy o pracę dostosują umowy o pracę pracowników wykonujących zawód medyczny [...] zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, do wymogów określonych w powołanym powyżej przepisie w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Żaden przepis ustawy ws najniższego wynagrodzenia, ani tym bardziej przepisy ustawy nowelizującej z 2022 roku nie pozwalają jednak na finansowe i zawodowe degradowanie pielęgniarek i położnych poprzez jednostronne i subiektywne decydowanie przez pracodawcę, jakie kwalifikacje są wymagane na danym stanowisku.

Przypomnieć należy, że ustawa z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 551) w art. 61 nakłada na członków samorządu obowiązek stałego aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności zawodowych, który realizowany jest w różnych formach kształcenia podyplomowego, w tym w szczególności w ramach szkoleń specjalizacyjnych. To z kolei ma zapewnić, że pielęgniarki i położne będą wykonywać zawód zgodnie ze wskazaniem aktualnej wiedzy medycznej. Wskazany powyżej obowiązek pielęgniarek i położnych należy powiązać z obowiązkami pracodawcy, o których mowa w art. 94 pkt 6 i pkt 2 kodeksu pracy, tj. odpowiednio obowiązek ułatwiania pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz obowiązek organizowania pracy w sposób

zapewniający pełne wykorzystanie czasu pracy, jak również osiąganie przez pracowników, przy wykorzystaniu ich uzdolnień i kwalifikacji, wysokiej wydajności i należytej jakości pracy.

Dla prawidłowej interpretacji przepisów ustawy ws najniższego wynagrodzenia konieczne jest odwołanie się do wiążących Polskę regulacji prawa międzynarodowego i europejskiego. Szczególną uwagę należy zwrócić na Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Konwencją nr 149 dotyczącą zatrudnienia oraz warunków pracy i życia personelu pielęgniarskiego, przyjętą w Genewie dnia 21 czerwca 1977 roku, ratyfikowaną przez Polskę w dniu 9 października 1980 roku (Dz. U. z 1981 r. Nr 2 poz. 4), zobowiązano się do podjęcia niezbędnych kroków w celu zapewnienia personelowi pielęgniarskiemu:

- a) wykształcenia i wykszolenia odpowiadającego wykonywanym funkcjom oraz
- b) warunków zatrudnienia i pracy, w tym również perspektyw zawodowych i wynagrodzenia, które umożliwiłyby przyciągnięcie personelu do tego zawodu i pozostanie w nim.

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy podkreśliła istotną rolę, jaką odgrywa personel pielęgniarski współpracujący z innymi pracownikami służby zdrowia w ochronie oraz podnoszeniu zdrowotności i dobrobytu ludności, uznała także, że sektor publiczny, jako pracodawca personelu pielęgniarskiego, powinien odgrywać aktywną rolę w polepszaniu warunków zatrudnienia i pracy personelu pielęgniarskiego.

Także przepisy europejskie akcentują istotną rolę podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników. Rada Europy uwzględniła założenia edukacji ustawicznej w art. 10 Europejskiej Karty Społecznej (Dz. U. z 1999 r Nr 8, poz. 67) sporządzonej w Turynie dnia 18 października 1961 roku, a także w Europejskim porozumieniu w sprawie szkolenia i kształcenia pielęgniarek z dnia 25 października 1967 roku (Dz. U. z 1996 r. Nr 83, poz. 384).

Sekretarz
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Rzeszowie

mgr Dorota Liput

Przewodnicząca
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Rzeszowie
mgr Anita Drajek